Obrestne mere

Slovinsko

1 Ali so „zakonske obresti“ v državi članici določene? Če da, kako so „zakonske obresti“ opredeljene v tej državi članici?

Pojem obresti definira 374. člen Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US), ki določa, da dolžnik dolguje poleg glavnice tudi obresti, če tako določa zakon ali če se upnik in dolžnik tako dogovorita.

V primeru, da je dolžnik v zamudi z izpolnitvijo denarne obveznosti, skladno s prvim odstavkom 378. člena OZ dolguje poleg glavnice še zamudne obresti. Pogodbene obresti ureja 382. člen OZ, ki določa da se lahko pogodbeni stranki dogovorita, da mora dolžnik za obdobje od nastanka denarne obveznosti do njene zapadlosti poleg glavnice plačati tudi pogodbene obresti.

V Sloveniji velja prepoved obrestnih obresti, kar pomeni da od zapadlih, pa ne plačanih obresti, ne tečejo zamudne obresti, če zakon ne določa drugače. Posledično je nično pogodbeno določilo, da od zapadlih neplačanih obresti tečejo obresti. Vendar je lahko v pogodbi vnaprej dogovorjeno, da bo obrestna mera višja, če dolžnik ne bo pravočasno plačal zapadlih obresti.

Nasprotno 27.a člen Zakona o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19 /15) določa, da se ne glede na splošna pravila o obligacijskih razmerjih v primeru zamude pri plačilu s strani potrošnika kot pogodbene stranke, ne sme dogovoriti uporabe višjih zamudnih obresti, kot jih določa OZ.

Skladno z OZ se v primeru, da je dogovorjena obrestna mera zamudnih ali pogodbenih obresti za več kot 50% višja od predpisane obrestne mere zamudnih obresti, takšen dogovor šteje za oderuško pogodbo, razen če upnik dokaže, da ni izkoristil stiske ali težkega gmotnega stanja dolžnika, njegove nezadostne izkušenosti, lahkomiselnosti ali odvisnosti ali da korist, ki si jo je izgovoril zase ali za koga drugega, ni v očitnem nesorazmerju s tistim, kar je sam dal ali se zavezal dati ali storiti. Takšna domneva ne velja za gospodarsko pogodbo, tj za pogodbe, ki jih sklepajo med seboj gospodarski subjekti (gospodarske družbe in druge pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost, ter samostojni podjetniki posamezniki).

2 Če da, kakšen je znesek/obrestna mera in kaj je pravna podlaga zanj(-o)? Če so določene različne obrestne mere zakonskih obresti, v katerih okoliščinah in pod katerimi pogoji veljajo?

Drugi odstavek 378. člena OZ določa, da znaša obrestna mera zamudnih obresti 8% letno, če poseben zakon ne določa drugače. Skladno z 379. členom OZ se upnik in dolžnik lahko dogovorita, da je obrestna mera zamudnih obresti nižja ali višja od obrestne mere zamudnih obresti, določene z zakonom (pogodbeno dogovorjena obrestna mera). Kot že poudarjeno, dogovor o višji obrestni meri zamudnih obresti ni mogoč v primeru zamude pri plačilu s strani potrošnika kot pogodbene stranke.

Posebni zakon, ki ureja zamudne obresti je Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo-v nadaljevanju ZPOMZO-1). Navedeni zakon v 2. členu določa da je predpisana obrestna mera zamudnih obresti, ob upoštevanju določbe (d) točke prvega odstavka 3. člena Direktive 2000/35/Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2000 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L št. 200, z dne 8. 8. 2000, str. 35), vodilna obrestna mera, povečana za 8 odstotnih točk. Predpisana obrestna mera velja za šestmesečno obdobje, ki se začne s 1. januarjem oziroma 1. julijem. Vodilna obrestna mera je obrestna mera, ki jo uporablja Evropska centralna banka za operacije glavnega refinanciranja, ki jih je opravila pred prvim koledarskim dnem zadevnega šestmesečnega obdobja. Minister, pristojen za finance, objavi višino tako določene predpisane obrestne mere zamudnih obresti in vse spremembe v Uradnem listu RS. Predpisana obrestna mera zamudnih obresti, ki se začne uporabljati dne 1. januarja 2017 in velja za šestmesečno obdobje, znaša 8 odstotkov.

Višino pogodbenih obresti določa 382. člen OZ, in sicer velja, da je v primeru dogovorjenih pogodbenih obresti, kjer nista določeni obrestna mera in zapadlost, obrestna mera 6% letno, obresti pa zapadejo hkrati z zapadlostjo glavnice. Pogodbene obresti nehajo teči, ko vsota zapadlih, pa ne plačanih obresti doseže glavnico.

3 Ali so po potrebi na voljo dodatne informacije o izračunavanju zakonskih obresti?

Informacije v zvezi z višino temeljne in zamudnih obrestnih mer so dostopne tudi na spletni strani Banke Slovenije

Informativni izračun obresti je mogoče pridobiti s pomočjo programskega orodja na spletni strani Vrhovnega sodišča Republike Slovenije

4 Ali je na voljo brezplačen spletni dostop do zgoraj navedene pravne podlage?

Obligacijski zakonik Republike Slovenije

Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti

Zakon o varstvu potrošnikov

Zadnja posodobitev: 27/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.